

بازی‌های آموزشی افروز

ما در مدرسه‌ی افروز اعتقاد داریم که فرهنگ، مشارکت اجتماعی، مسئولیت‌های فردی و مدنی پیوندی گسست‌ناپذیر با آموزش دارند. به باور ما کلاس درس فقط فضایی برای کسب دانش نیست؛ این هدف با پرورش مهارت‌های اجتماعی و کسب دانش هم تنیده و تفکیک‌ناپذیرند. موضوع کلاس درس هرچه باشد -ریاضی یا علوم اجتماعی- امکانی است برای تمرین مهارت‌های اجتماعی با دانش‌آموزان و به عقیده‌ی ما ارتقای این مهارت‌ها اگر مهم‌تر از افزایش علم و دانش کودکان و نوجوانان نباشد، از آن کم‌اهمیت‌تر نیست. به همین منظور قصد داریم با برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌هایی در مدرسه‌ی افروز، بازی‌ها و فعالیت‌هایی عملی برای کودکان و نوجوانان معرفی کنیم، درباره‌ی مهارت‌ها و روش‌های تسهیلگری این مفاهیم در کلاس درس به بحث و گفت‌وگو پردازیم، و راهکاری عملی برای پیاده‌سازی این مفاهیم در کلاس درس را با هم تجربه کنیم.

مدرسه‌ی افروز دو اصل «آموزش مشارکتی» و «کاربردی بودن مطالب» را سرلوحه‌ی فعالیت‌های خود قرار داده و دوره‌های آموزشی را به گونه‌ای تدوین کرده است که همگام با معرفی هر مفهوم نظری، نحوه‌ی انتقال آن به دانش‌آموزان هم به بحث و گفت‌وگو گذاشته می‌شود. امیدواریم با تمرکز بر مهارت تسهیلگری، و هم‌فکری و گفت‌وگو درباره‌ی آن بتوانیم راهکارها و شیوه‌هایی جدید و کاربردی و خلاق پیدا کنیم تا از این طریق تمرین مهارت‌های اجتماعی و بالا بردن میزان مشارکت دانش‌آموزان در کلاس درس محقق شود. ما در مدرسه‌ی افروز بر این باوریم که می‌توان با چشم‌انداز «جامعه‌ی فردا را با هم بسازیم» از فرصت‌های موجود در کلاس درس بهره‌جست و برای تبدیل دانش‌آموزان به شهروندانی آگاه و مؤثر کوشید.

(در صورت استفاده از منابع افروز، لطفاً ذکر منبع را فراموش نکنید. متشکریم)

نام فعالیت: گره را ببین و باز کن

رده سنی: ششم ابتدایی به بالا

وسایل مورد نیاز: ماژیک و برگه‌های بزرگ

هدف فعالیت "توسعه مهارت‌های تفکر انتقادی در دانش‌آموزان از طریق تمرین نقد سازنده

پیشگفتار:

دانش‌آموزان در این فعالیت با تمرین انتقاد سازنده یاد می‌گیرند که مشکلات اطرافشان را ببینند، ریشه‌ی مشکل را پیدا کنند، و بتوانند برای آن راه‌حل ارائه دهند. همچنین با گوش دادن به انتقادات دیگران تمرین می‌کنند تا مشارکت بیشتری در تصمیم‌گیری‌های خود داشته باشند.

داشتن نگاه انتقادی به مسائل اطراف یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های شهروند مؤثر است، شهروندی که نه تنها مشکلات را می‌بیند، بلکه به دنبال پیدا کردن راه‌حل و ارائه پیشنهاد برای بهبود شرایط است. این فعالیت، به صورت مستقیم مهارت تفکر انتقادی دانش‌آموزان را تقویت می‌کند و به آن‌ها کمک می‌کند تا نسبت به مسائل اجتماعی اطراف خود بی‌تفاوت نباشند و با نگاهی سازنده، فعالانه، در جهت بهبود شرایط تلاش کنند.

۱- از دانش‌آموزان بخواهید یکی از چیزهایی را که دوست ندارند را انتخاب کنند - هویج، تکلیف شب، بردن زباله‌ها به بیرون از خانه- و دلایل دوست نداشتن آن را در برگه‌ای بنویسند.

۲- سپس از آن‌ها بخواهید با تغییر بخشی از جمله‌ای که نوشته‌اند یا افزودن عبارتی به جمله یا کم کردن کلمه‌ای از آن، نظرشان را به نقدی سازنده درباره‌ی آن موضوع تبدیل کنند. برای مثال «هویج بسیار بدمزه است»، ممکن است به «هویج اگر به صورت آب هویج با بستی یا مربا مصرف شود طعم بهتری دارد» تبدیل شود.

۳- دانش‌آموزان را به دو گروه اجرا کننده و داور تقسیم کنید.

۴- از کسانی که در گروه اجرا کنندگان هستند بخواهید که به گروه‌های دو نفری تقسیم شوند، یکی از موضوعات خود را انتخاب کنند، به تمرین «ایفای نقش» درباره‌ی آن موضوع در گروه خود بپردازند. مثلاً در حالت اول نشان دهند که انجام دادن تکلیف شبانه‌ی خود را دوست ندارند، و در حالت دوم نمایش دهند که اگر تکلیف شبانه به صورت فعالیت یا بازی باشد، برایشان جذابیت دارد.

۵- سپس از هر گروه بخواهید که در مقابل گروه داوران قرار بگیرند و ظرف دو دقیقه نقش خود را بازی کنند. داوران باید نقد و نظر خود را به یکی از این دو شیوه ارائه دهند: «من وقتی.....را دوست داشتم» یا «ایفای نقش شما خیلی جالب‌تر بود اگر...»

۱- احساس

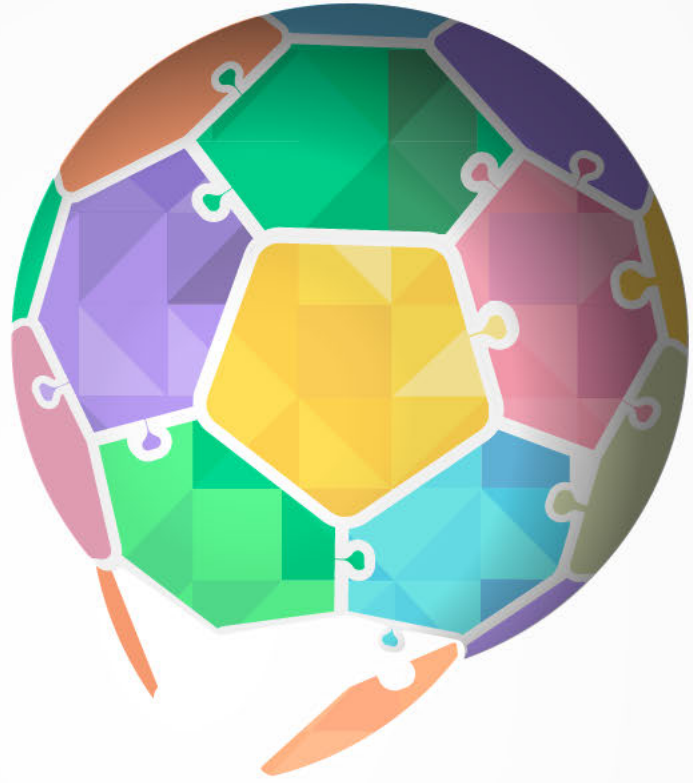
- آیا این فعالیت را دوست داشتید؟ چرا؟
- از اینکه دوستان تان در گروه دیگر درباره‌ی بازی شما نظر می‌دادند چه احساسی داشتید؟
- از اینکه در مورد بازی دیگر دوستان خود نظر می‌دادید چه احساسی داشتید؟
- آیا ارائه‌ی راه حل برای بهبود بخشیدن چیزی که دوست ندارید سخت است؟

۲- تعمق

- بین زمانی که فقط از چیزی ایراد می‌گیریم و مشکل را می‌بینیم، و زمانی که دلایل مشکل را بررسی می‌کنیم و راه حل ارائه می‌دهیم، چه تفاوت‌هایی وجود دارد؟
- واکنش شما نسبت به نقد دوستان تان از بازی شما چه بود؟ آیا پذیرا بودید؟
- آیا موقع نقد کردن دوستان تان، مستقل از اینکه چه کسی دارد بازی می‌کند، عادلانه نظر دادید؟

۳- عمل

- برای بهتر شدن این تجربه چه کارهایی می‌توانیم با هم در کلاس انجام دهیم؟
- اگر نسبت به نقدهای دیگران پذیرا باشیم، چه تغییری در زندگی اجتماعی ما حاصل می‌شود و چگونه به رشد مدنی ما کمک خواهد کرد؟
- ارائه دادن نقد سازنده چگونه می‌تواند به رشد مدنی ما کمک کند؟ نقد سازنده چه تأثیری بر رفتار شما در خانه و مدرسه خواهد داشت؟

سؤال؟؟

با مدرسه افروز تماس بگیرید

info@afroozschool.org